

NAŠA SMUČINA

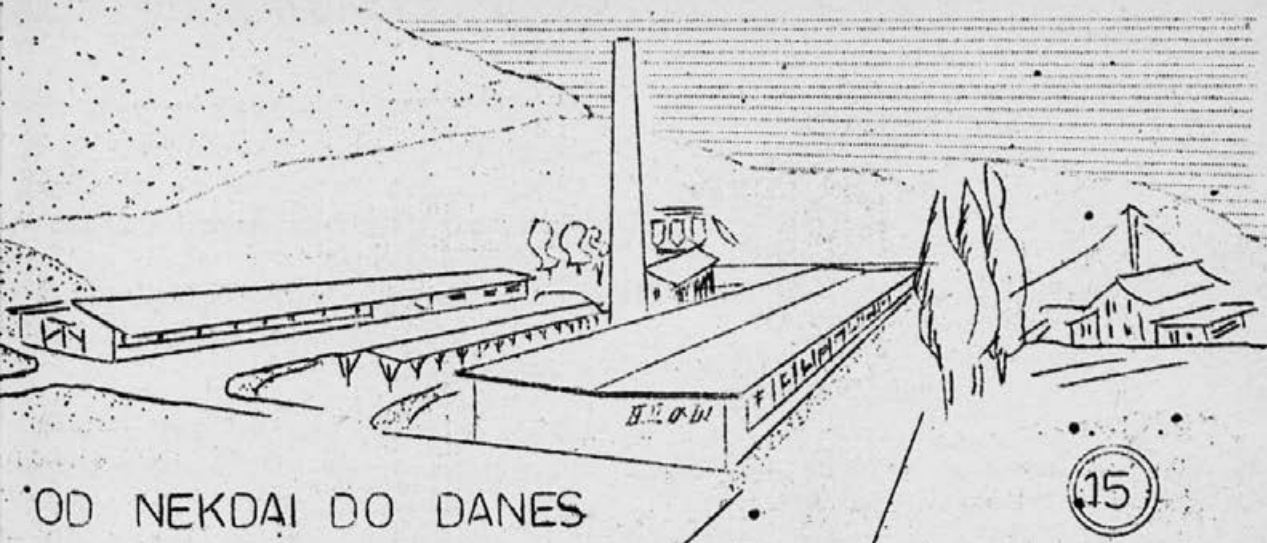
MESEČNO
UPRAVNI ODBOR
REDNIŠKI ODBOR
SLAVKO KNAFELJ
REDAKCIJSKI ODBOR
ANDREJ ČUFER
500 IZVODOV

75. XII. 1962

II-3

II-3

12. XII 1983

OD NEKDAJ DO DANES

1957

Letni proizvodnji plan je bil dosežen 130 % (planirano 375 milj. izvršeno 487 milj.), dočim je bila realizacija (prodaja) dosežena le 84 % - 456 milj. din. Torej: večja proizvodnja kot prodaja! Brez upoštevanja zaloga iz prejšnjega leta! Vzrok temu je bil vsakakor občuten padec prodaje badminton reket v izvozu. Japonci in Pakistanci so jih vrgli na trg pod našo lastno ceno. Prodajali so jih kar po teži in ne kosovno. To pa je pomenilo za naše podjetje konkurenco, ki bi kmalu v letu 1958 privedla do usodne situacije, predvsem zato, ker je proizvodnja tekla neomejeno naprej. Vendar je leto 1957 bilo še kolikor toliko zadovoljivo zaključeno, saj je od 456 milj. realizacije beleženo še vedno cca 62 milj. dobička. Ta je bil nujen, ker je v tem letu že zapadel v plačilo prvi obrok anuitet - vračilo dolga - 30 milj. din.

Kam je bil usmerjen naš izvoz 1957 :

	Badm. reket (kom)	Smuči (par)
Zap. Nemčija	191.209	16.314
Avstrija	16.000	8.-
Francija	-	74
Švica	15.300	2.740
Švedska	300	-
U.S.A.	628	69
	<hr/> 223.437	<hr/> 19.397

1958

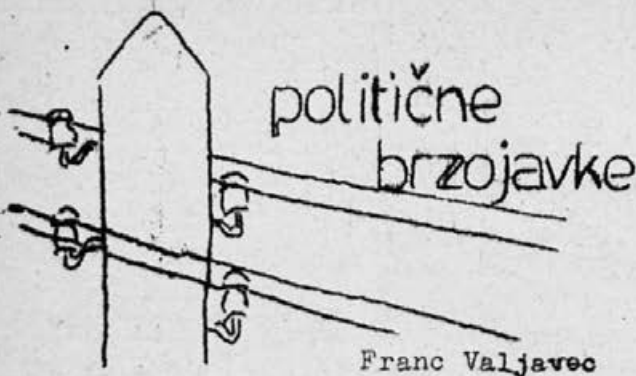
Leto, ki bo ostalo v kroniko podjetja zabeleženo kot črno leto. Izvoz badminton reketov je usahnil in s tem realne možnosti doseganja dohodka minimalno za kritje zapadlih anuitet in osebnih dohodkov. Obratni krediti so se večali in kmalu je bil Elan v sanaciji. Prisilna uprava, minimalni osebni dohodki, slaba perspektiva, vse to so le mračni spomini na tiste dni. Vendar je kljub temu do konca poslovnega leta uspelo izvleči kolikor toliko ugodni poslovni rezultat. Podjetje je prešlo na poskusno proizvodnjo in je s tem pridobilo nad 21 milijonov din olajšav pri družbenih obveznostih. Spominjamo se fluktacije delavcev, saj od 514 zaposlenih v letu 1957 ostalo 1958 le še 402 delavca. Večji del so ljudje sami zapuščali Elan, ker so jim druga podjetja nudila boljše pogoje. Prav počasi je Elan zopet okreval.

V ilustracijo:

V planu 1958 je bilo predvidenih 300.000 kom reketov, izdelanih pa le 31.000 kom. 500 kajakov enosed., 1.500 kom dvposed., 4.000 kom vesel za iste, od vsega tega je bilo realizirano le cca 7 %, kar je v celoti ostalo neprodano.

Knafelj Slavko,

15

2. 11.62.- Ameriška vojaška oporišča na Okinavi so dobila bombnike tipa F-105, ki letijo z nadzvočno hitrostjo in nosijo s seboj hidrogenske bombe.

3. 11.62.- Kubanski premier Fidel Castro in podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan, sta se sestala, da bi obravnavala problem umika sovj. raketnih oporišč s Kubo.

4. 11.62.- Kitajska vladna delegacija, ki je na uradnem obisku v Alžiriji, je izročila alžir. premieru Ben. Belu vabilo kitajskega premiera Ču En Laja naj obišče Kitajsko.

5. 11.62.- Kubanska vlada je sprejela predlog, da naj bi mednarodna organizacija Rdečega križa nadzirala ladje, ki vozijo blago na Kubo.

6. 11.62.- Premier Hruščov je poslal predsedniku Kennedyju privatno pismo v zvezi s kubansko krizo.

8. 11.62.- V New Yorku je umrla v 78. letu starosti vdova po biv. ameriškem predsedniku in politična delavka Eleonora Roosevelt.

9. 11.62.- Saudsko-jordanske čete, ki so vdrle v Jemen, so bile v velikih bojih poražene.

10. 11.62.- Na volitvah predsednika republike Tanganjike je bil Julius Nierere izvoljen kot prvi, predsednik te neodvisne afriške republike.

11. 11.62.- Na volitvah v organe države Hessen v Zap. Nemčiji so dobili socialni demokrati absolutno večino

glasov.

13. 11.62.- Podpredsednik SSSR Mikojan je v svojem govoru podprl 5 točk, ki jih je postavila kubanska vlada kot pogoj za rešitev krize v Karibskem morju.

Zahodnonemški kancler Adenauer je prispel na dvodnevni uradni obisk v Washington.

14. 11. 62.- Po izključitvi Jugova in ostalih so na VIII kongresu Bolgarke komunistične partije izvolili nov Centr. komite, politbiro, in sekretariat.

15. 11.62.- Tanganjiška vlada je dokončno sprejela predlog o minimalnih mezdah in plačah.

16. 11.62.- Mikojan je po dvotedenskem obisku na Kubi prispel v New York. Zahod. nemški kancler Adenauer je z letalom odpotoval iz Washingtona v Bonn.

17. 11.62.- Jordansko-saudske enote so vdrle 20 km globoko na jemensko ozemlje v širini 50 km.

18. 11.62.- Kitajske vojaške enote so se prebile skozi glavne indijske obrambne linije na skrajnem vzhodu Himalaje in zavzele mesto Valong ob burmanski meji.

19. 11.62.- Zunanji minister LR Poljske Adam Rapacky je prispel na 6-dnevni uradni obisk v Jugoslavijo. V zvezi z vladno krizo v Zap. Nemčiji ob aferi "der Spiegel" je odstopilo 5 ministrov, da bi tako prisilili kanclerja Adenauerja k preostovi vlade, v kateri ne bi bilo več obrambnega ministra Straussa.

20. 11.62.- Kubanski predsednik Fidel Castro je privolil v umik sovj. bombnikov "Iljušin 28" s Kube.

21. 11.62.- LR Kitajska je objavila deklaracijo o ustavitvi bojov na vsi fronti vzdolž indijsko-kitajske mej

IZVOZ 1963

idealni izgledi!

Vinko Bogataj

V času od 4. do 7. nov. se je vršil v Kölnu mednarodni sejem športnih artiklov. Tega sejma se je kot razstavljalec udeležilo tudi naše podjetje.

Kot običajno so se tudi tokrat v Kölnu zbrali vsi naši kupci in so nam v razgovorih prikazali svoje želje in okvirne potrebe za prihodnje leto. Rezultat teh razgovorov je kar zadovoljiv in bomo morali prav krepko prijeti za delo, če bomo hoteli pravočasno izvršiti vse naloge, ki nam jih bodo prinesla naročila. To pa še prav posebno zato, ker bomo morali že koncem oktobra 1963 zaključiti proizvodnjo za izvoz. Kupci nam v nekaterih primerih očitajo prekasne izdobeve smuči, posebno letos, ko je sezona nastopila zelo zgodaj.

Rezultat sejma v Kölnu je sledeči :
Okvirna naročila smuči za 1963.

I. LESENE SMUČI

	(000)	(milj.)
ZDA	25	166
Kanada	12	85
Skandinavija	10	88
Francija	10	74
Zap. Nemčija	3,5	30
Italija	3	29
Švica	6,5	54
SKUPAJ parov	70.-	Din 546

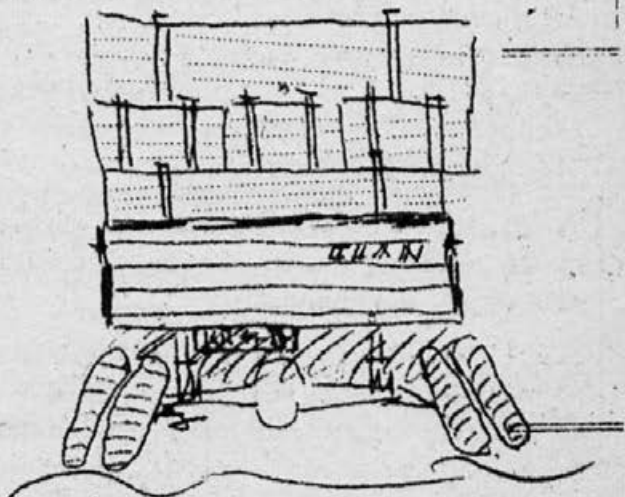
II. METALNE SMUČI

ZDA	1,5	44
Kanada	0,5	14
Skandinavija	0,5	14
Zap. Nemčija	2.-	64
Italija	0,5	15
Švica	3.-	88
SKUPAJ parov	8.-	Din 239

VSEGA :	parov	Din milj.
I. Lesene smuči	70.000	546.-
II. Metalne smuči	8.000	239.-

Kot že omenjeno so navedene količine in vrednosti le okvirnega značaja, ki se lahko tekom leta v strukturi še spremenijo, so pa realni izgledi za ustvaritev izvoza teh količin in vrednosti smuči.

Na sejmu v Kölnu smo razstavili našo kolekcijo smuči za leto 1963. Pri tem je treba poudariti, da so naše smuči pri kupcih vzbujale zelo veliko zanimanje iz razloga, ker smo odločno prešli v nove oblike zunanje opreme, medtem ko vsi ostali proizvajalci, naši konkurenti, kažejo v tem pogledu le rahel prehod. Tudi izdelava sejmskih vzorcev je bila tokrat na višini, kar smo do sedaj vedno pogrešali in zato lahko trdimo, da smo bili med vodilnimi v kvaliteti zunanjega izgleda smuči. Tudi bodoče sejme bi morali tako pripraviti, kot je bil ta sejem in uspeh gotovo ne bo izostal.

9 - MESEČNI OBRAČUN na rešetju

Na zadnjih sejah je upravni odbor razpravljajal o zelo aktualnih vprašanjih. Seznanjen je bil o finančnem poslovanju prvih 9 mesecev letošnjega leta. O rezultatih je poročal šef računovodstva tov. Lipnik Jože.

V primerjavi z letom 1961 je nazadovala prodaja na domačem trgu in sicer od 176 milj. din v letu 1961 na 142 milj. din v letu 1962. Režija, ki je odvisna tudi od ovsega proizvodnje je narasla za 30 % ter povečane lastne cene proizvodnje za 5%. Na povečano režijo predvsem vplivajo višja vložena sredstva (osn. in obrat). Negorazmerno visoke so tudi zaloge materialov, polizdelkov in gotovih izdelkov v letu 1962, kljub temu, da se proizvodnja ni bistveno povečala. Finančni efekt je in bo v letu 1962 mnogo slabši kot v letu 1961. Na slabši rezultat tudi vplivajo nižje izvozne premije. Vsi momenti pa so bili že obširno obrazloženi v polletnem rezultatu, ki je bil objavljen v eni izmed predhodnih števil.

Nadalje je bil podan prikaz po posameznih finančnih pokazateljih, s končnim finančnim rezultatom, s katerim pa UO ne more biti v celoti zadovoljen. Zaradi boljšega pregleda nad planom je bil sprejet sklep, da se mora plan proizvodnje izključno postaviti vzporedno s finančnim planom in pa predvsem imeti v vidu znižanje režijskih stroškov.

Era izmed teh sej je bila v glavnem posvečena določitvi osebnih postavk delavcev, ki so nili premeščeni na nova delovna mesta glede na reorgani-

zacija v podjetju, seveda le v okviru plusov in minusov ne osebne kategorije, kar pripada v pristojnost UO po pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov.

Razpravljajal je o povišanju osebnih dohodkov po Zvezni uredbi, ki je izšla ob povišanju cen kruha, osvojil predlog, da se to zvišanje obračunava mesečno in dal dokladno potrditev svetu kolektiva.

Prediskutiran je bil popravek 49. čl. Pravilnika o delov. razmerjih po predlogu HTV komisije o odobritvi dodatnih dopustov na delovnih mestih s težkimi delovnimi pogoji in jim je zato predpisan dodatni povečani dopust.

Po drugi strani pa je po predlogu HTV komisije razvidno, da so ukinjena nekatera delovna mesta, zaradi zboljšanja delovnih pogojev in so predlogi utemeljeni za ukinitve dodatnih dopustov. Z novim predlogom HTV komisije bi se povečalo število ljudi, ki bi imeli 3 dni dodatnega dopusta za 1 osebo, zmanjšalo pa za 14 oseb.

Upravni odbor se s predlogom o dodatnih dopustih strinja in predlaga, da svet kolektiva o navedenih spremembah sklepa, s tem, da bi to pričelo veljati s 1. januarjem 1963.

Za realno izdelavo zaključnega računa podjetja je predhodno potrebno pripraviti podatke, katere po predpisih sestavijo takozvane inventurne komisije in jih imenuje UO. UO je zaradi tega razpravljajal o invent. komisijah in imenoval XI. potrebnih komisij, njihove predsednike in člane, kakor

tudi roke, v katerih je potrebno izvršiti letne popise blaga, materialov, proizvajalcev itd..

Naše podjetje se je v novembru udeležilo in samostojno razstavljalo na mednarodnem športnem sejmu v Kölnu. O rezultatih in zaključkih sta MO seznanila direktor podjetja in šef komercialne. MO je ugotovil, da je uspeh vsekakor zadovoljiv in da bo treba že takoj meseca decembra prijeti z maksimalno proizvodnjo in s tem vložiti vse napore, da se bo proizvodnja brez težav odvijala.

Zaključki tega sejma pa so obravnavani v posebnem članku te mučine.

Med ostalim je bilo obravnavano poročilo o delu stanovanjske zadrage "Begunjska". MO je poročilo vzel na znanje s pripombo, da je preko splošnega sektorja v povezavi s samo zadrugo kritično pregledati do sedaj izvršeno delo in da se v času zimskih sezon pripravi tako, da bo delo takoj s pričetkom pomladi potekalo normalno.

novosti

iz KOMUNE

V vseh naslednjih številkah našega lista bomo skušali posredovati najvažnejše dogodke iz naše komune. Poročal vam bo naš član kolektiva Miha Finžgar, ki je član zbora proizvajalcev ObLO Radovljica.

Najbrž nas bo zanimalo kako je s finančnimi sredstvi občine, t.j. proračunom za tekoče leto. Isti je bil zaradi uveljavljanja novih gospodarskih ukrepov med letom znižan od 475 na 390 milij. din. Po pokazateljih lo me secev je pričakovati realizacijo oca 401 milij. dohodkov in izdatkov.

Izdatki se delijo na :

Obravnavanih je bilo prošelj za finančno podporo, ki so bile razen ene vse odklonjene. Odobrena je bila štipendija dijakinji III. let. ESŠ v Kranju tov. Alenki Škofic.

Tov. Svetina Alojzu se je na njegovo prošnjo z ozirom na zdravstveno stanje odobril izredni plačani dopust zaradi šolanja na TSS. Ta dopust bo trajal od 29.10. 62. do 30.6. 1963.

Podjetje je na podlagi pogodbe s člani kolektiva, ki posečajo razne šole odobrilo in izplačevalo prevozne stroške za pot v šole in nazaj. Z ozirom na tolmačenje drž. sekretariata za finance tozadevne uredbe pa ti stroški padejo od sedaj naprej na račun osebnih dohodkov, ne pa kot prej iz sklada za kašre. Sklicujoč se na to očitno spremembo je MO sklenil, da ukine plačevanje prevoznih stroškov. Prizadete tovariše, ki dobivajo ta povračila pa naj obvesti kadrov. sekt. o spremembi predpisov, ki so vzrok da se je v tem smislu moralo dejansko uprav. odstopiti od že sklenjenih pogodb.

-Prosveto in kulturo	16,6 milij.d
- socialno varstvo	27,1 "
- zdravstvena zaščita	24,8 "
- državna uprava	145,6 "
- kamunal.dejavnost	79,- "
- negospodar.investig.	37,- "
- dotacije	42,6 "
- obveznosti	25,- "
- prorač. rezerva	4,- "
	<hr/>
	401.- milij.d

Ostale novice :

Hotel "Zlatorog" v Bohinju bo najel investic. posojilo 450 milij. din za gradnjo hotela "Na Voglu". Del teh sredstev naj bi zagotovila občina.

Tovarna čipk in vezenin na Bledu pa

je najela 5 milj. din. investic. posojila za razširitev tovarniških prostorov.

Nadalje naj se preosnujejo komunalni zavodi Radovljica, Bled in Bohinj v gospodarske organizacije. S tem v zvezi se bo krajsko kopališče na Bledu priključilo Komunalnemu podjetju Bled.

Na površini cca 570 ha ozemlja ob Bohinjskem jezeru (od tega 295 ha last SLP) se predvideva gradnja turističnih, gostinskih, komunalnih in drugih objektov, kakor tudi za rekreacijo, kot so parki, nasadi in sprehajališča. V zvezi s tem je v teku postopek o določitvi krajev, ki se

štejejo za mesta in mestna naselja po Zakonu o nacionaliz. stavb in stvbnih zemljišč tako, da se doda še naselja: Ribičev laz, St. Fužina in Ukanc.

Alpski letal. center Lesce bo razširil svojo dejavnost tudi na popraviljanje, odvoz potnikov iz letališča in gostinsko postrežbo.

Sploš. gradb. podjetje "Gorenje" Radovljica bo razširilo predmet poslovanja na opravljanje teracerskih, pečarskih, soboslikarskih in pleskarskih del.

Gostilna "Pri Boneclju" v Mošnjah se glede zastarelosti in otvoritve Podvina - redno likvidira.

Miha Finžgar

USTANOVITEV sekcije ZA TOVARNISKI TISK

Na občnem zboru sekcije za tovarniški tisk Gorenjske v Kranju dne 3. XII. so bili izoblikovani osnovni temeljni organiziranega dela na tem področju.

Povzemamo glavne zaključke iz ustanovnega občnega zbora :

- 1/ Sekcija bo sestavni del aktiva novinarjev v Kranju.
- 2/ Za pospešeno delo prav na področju tovarniškega tiska, se v ta aktiv kooptirajo trije člani sekcije, med katerimi je tudi urednik naše smučine.

Najosnovnejše naloge na začetku dela bodo vsekakor naslednje :

- izmenjava glasil med uredništvii,
- izmenjava izkušenj med uredništvii,
- opredelitev dela v odnosu na ostali tisk,
- ureditev statusa urednikov s članstvom v Društvo novinarjev LRS,
- izobraževanje

S tem startom smo že več kot zadovoljni. Upamo, da to pot ne bo ostalo vse le pri besedah.

Nehaj, se no- že enkrat vsakokrat za valjevati !

SREČNO

1963

SAMOUPRAVNI

ORGANI

ELAN

Miodrag Doberlet

Z ozirom na splošni razvoj podjetja, decentralizacijo delavskega samoupravljanja, organizacijo ekonomskih enot in razširjenja proizvodnje je delavski svet podjetja sprejel sklep, da se pristopi k reorganizaciji podjetja.

Na podlagi tega sklepa, so se glede na potrebe samoupravnih organov v podjetju formirali naslednji organi:

- 1/ Svet kolektiva podjetja (preje delavski svet podjetja)
- 2/ Sveti ekonomskih enot (trije)
- 3/ Zbori kolektiva (sedem)
- 4/ Špravni odbor podjetja.
- 5/ Strokovne komisije imenovane od sveta kolektiva podjetja.
- 6/ Arbitražni svet- komisij ekonomskih enot za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij.
- 7/ Komisije imenovane od svetov ekonomskih enot.

Zaradi boljšega pregleda in razumevanja tega prikaza bomo najprej obravnavali svet kolektiva podjetja, svete ekonomskih enot in zbere kolektiva v nasprotnem redu to se pravi od točke 3 do točke 1.

1/ Zbor kolektiva predstavljajo vsi člani posameznega kolektiva . Iz svoje srede si izvolijo predsednika, ki vodi zbor ob priki zasedanja. Kot

rečeno imamo sedem zborov kolektiva kot sledi :

- a) Zbor kolektiva oddelka smučarija, ki spada pod svet ekonomske enote lesnega obrata. Predsednik tega zbora kolektiva je tov, Janša Stanislav.
- b) Zbor kolektiva oddelka splošno lesnega obrata, ki spada pod svet ekonomske enote lesnega obrata. Predsednik tega zbora je tov. Mohorič Franc.
- c) Zbor kolektiva oddelka razreza s skladiščem lesa, ki spada pod svet ekonomske enote lesnega obrata. Predsednik tega zbora je tov, Knavs Alojz.
- d) Zbor kolektiva kovinskega obrata z montažo, ki spada pod svet ekonomske enote kovinskega obrata, montaže in sedlarskega obrata. Predsednik tega zbora je tov, Janko Krmelj.
- e) Zbor kolektiva sedlarskega obrata, ki spada pod svet ekonomske enote kovinskega obrata, montaže in sedlarskega obrata. Predsednik tega zbora je tov. Rok Mohorič.
- f) Zbor kolektiva uprave nabave, ki spada pod svet ekonomske enote uprave z nabavo in vzdrževanja. Predsednik je tov. Škofic Janez.

~~g/ Zbor kolektiva vzdrževanja, ki spada pod svet ekonomske enote uprave z nabavo in vzdrževanja. Predsednik tega zbora je tov. Vinko Posavc.~~

2./ Svet ekonomskih enot predstavlja jo izvoljeni člani iz posameznih zborov kolektivov, ki spadajo pod določeni svet ekonomske enote in to po ključu, ki se nanaša na število delavcev in uslužbencev posameznega zbora kolektiva.

Imamo tri svete : ekonomskih enot, v katerih si po nižje navedenem razporedu vključeni izvoljeni predstavniki posameznih zborov kolektivov kot sledi :

I. Svet ekonomske enote lesnega obrata:

- a) predsednik sveta ekonomske enote je tov. Biček Stanko
- b) svet ekonomske enote lesnega obrata šteje 17 članov
- c) o svetu ekonomske enote lesnega obrata so predstavniki zborov kolektivov :

- 1/ od zbora kolektiva smučarskega obrata 11 predstavnikov,
- 2/ od zbora kolektiva splošno les. obrata 5 predstavnikov
- 3/ od zbora kolektiva razreza s skladiščem lesa 1 predstavnik.

II. Svet ekonomske enote kovinskega obrata, montaže in sedlarskega obrata

- a) predsednik sveta ekonomske enote je tov. Piškur Franc,
- b) svet ekonomske enote kovinskega obrata, montaže in sedlarskega obrata šteje 9 članov.
- c) v svet ekonomske enote kovinskega obrata, montaže in sedlarskega obrata so predstavniki zborov kolektivov:

- 1/ od zbora kovinskega obrata in montaže 6 predstavnikov :

2/ od zbora sedlarskega obrata 3 predstavniki.

III. Svet ekonomske enote uprave - nabave in vzdrževanja :

- a) predsednik sveta ekonomske enote je tov. Janc Janez :
- b) svet ekonomske enote uprave-nabave in vzdrževanja šteje 13 članov.
- c) v svetu ekonomske enote uprave-nabave in vzdrževanja so predstavniki zborov kolektivov:

1/ od zbora uprave-nabave 10 predstavnikov

2/ od zbora vzdrževanja 3 predstavniki

3/ Svet kolektiva podjetja (preje delavski svet podjetja) predstavlja jo izvoljeni predstavniki vseh zborov kolektivov po ključu, ki se nanaša na število delavcev in uslužbencev posameznih zborov kolektivov.

Svet kolektiva podjetja šteje 29 članov. Predsednik sveta kolektiva podjetja je tov. Ribnikar Franc.

Po zborih kolektivov je v svetu kolektiva podjetja naslednje število članov:

1/	Zbor kolektiva smučarije	10 predstav.
2/	" " sploš.les.obrat.	5 pred.
3/	" " razreza in sklad.lesa	1 "
4/	" " kovinskega obrata in montaže	2 "
5/	" " sedlarskega obrata	2 "
6/	" " uprave-nabave	6 "
7/	" " vzdrževanja	3 "

(se nadaljuje)

REORGANIZACIJA

Upoštevajoč dejstvo, da je pretežni del proizvodnega programa in stem plana proizvodnje sestavljen iz izdelkov, ki imajo povsem ali pretežno standardni karakter smo v podjetju že v fazi pripravljanja del na reorganizaciji podjetja, pristopili k preureditvi obstoječega oštevilčenja izdelkov oz. grup izdelkov po sistemu grupnih števil v detajlnejši kodni sistem, ki bo lahko osnova tako za oštevilčenje tehnične (načrti, kosovni sezname itd.), kakor tudi ostale iz te izhajajoče dokumentacije (opisi, postopki, kalkulacije, plani, evidence ipd.). Številke izdelkov bodo na ta način povezovale ~~olotno~~ dokumentacijo izdelka od naročila prodajne službe, preko priprave proizvodnje, proizvodnje in obratovanja do skladišča oz. odpreme naših izdelkov.

Zakaj kodni sistem ?

Težko je na kratko opisati vse prednosti kodnega sistema zato bomo našli za primer samo nekatere. Kodni sistem nam omogoča :

- tipizacijo izdelkov in sestavnih delov;
- standardizacijo materiala, delovnih postopkov, normativov, lastnih cen itd.;
- večkratno uporabo risb, kosovnih seznamov, normativov, kalkulacij itd.
- združevanje tipiziranih izdelkov in sestavnih delov v ekonomične serije,
- precizno zasledovanje proizvodnih stroškov po izdelkih oz. polizdelk.

- glede na posamezna naročila,
- sistematično proizvodno statistično in analitično službo,
- planiranje prodaje, nabave materiala, delovne sile itd.,
- oznake lahko koristimo tudi kot šifre v skladišču polizdelkov in gotovih izdelkov,
- nadomestni oz. rezervni deli lahko dobijo iste oznake kot jih imajo njihovi načrti itd..

Kje vse uporabljamo kode ?

Koda spremlja izdelek od njegovega nastanka do končne potrošnje. Osnovno številko (kodo) dobi izdelek že v razvoju oz. v konstrukciji s tem, da je s kodo označena vsaka risba izdelka, sestava in sestavnega dela pa tudi kosovni sezname, tehnični opisi in ostala tehnična dokumentacija. Sistem kodiranja mora biti izdelan tako, da ne povzroča težav pri arhiviranju in da ima konstrukter možnost pri novih izdelkih uporabiti že obstoječe elemente ali sestave. Iz kode mora biti tudi razvidno, ali gre za risbo izdelka, sestava, elementa, kosovni seznam ali pa so to morda razna navodila in opisi. Od kodnega sistema se zahteva tudi, da je prirejen zahtevam tehnologije in formiranju večjih serij. Pri oblikovanju kodnega sistema moramo misliti tudi na zahteve predkalkulacij in normiranja ter v ničmanjši meri na zahteve komercialne posebno s stališča poslovanja v skladiščih polizdelkov, izdelkov in nadomestnih delov. Tudi za vse omenjeno mora biti kodni sistem prirejen tako, da omogoča koriščenje

istih podatkov v različnih primerih.

Kako naj bo sestavljen kodni sistem?

Razumljivo je, da mora biti kodni sistem sestavljen tako, da upošteva specifičnosti proizvodnega programa podjetja - skratka potrebe podjetja.

V praksi poznamo dva osnovni vrsti kodnega sistema:

- a) mešani ali kombinirani kodni sistem, obstoječ iz črk in števil, ki ima na pogled to prednost, da si ga lažje zapomnimo (zaradi črk)
- b) numerični (številčni) kodni sistem ki sestoji samo iz števil, ki pa nima tzv. mnemotehničnih (govorečih) lastnosti.

Ker se zavedamo mnemotehnične prednosti kombiniranega sistema, istočasno pa tudi enostavnosti numeričnega sistema, običajno iščemo rešitev v kombinaciji t.j., da osvojimo številčni sistem s tem, da že v naprej določimo posameznim številom in skupinam števil njihov točni pomen. Števila bodo na ta način spregovorila z vso željeno jasnostjo in nedvoumnostjo. Seveda pa mora biti tako postavljen kodni sistem sistematično grajen, razumljiv, razločen, lahko se ga mora zapomniti ter imeti mora možnost nadaljne razširitve.

Tako pridamo do tzv. "govorečega" sistema, katerega izrazne možnosti števil so odvisne od razpoložljivega števila mest. Čim bolj je njihova izrazna možnost izpeljana tem daljše je število mest kode. Če bi izbrali čisti številčni sistem brez "govorečih" števil (kot je bilo preje v podjetju) bi kmalu naleteli na težave, ker ta nebi služil za vse namene kot smo jih navedli že uvodoma.

V praksi večkrat kombiniramo, zato smo tudi v našem podjetju osvojili kodni sistem, ki je sestavljen iz

"govorečih" števil in čistih-tekočih števil s čemer smo dosegli, da nam koda ni predolga, vendar pa nam kljub temu pove vse ~~po~~ga, ki jih potrebujemo.

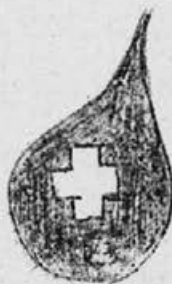
Ker mora kodni sistem zadovoljiti celi vrsti zahtev je važno, da že pri njegovi gradnji upoštevamo možnost za kasnejšo razširitev.

Z uvedbo omenjenega kodnega sistema smo avtomatično prišli do grupiranja proizvodnega programa in izdelka, kar nam v znatni meri olajša delo v konstrukciji, pripravi proizvodnje, materialnemu knjigovodstvu, skladiščih, računovodstvu, prodaji in servisni službi, saj nam v celoti odpade zamudno iskanje, povpraševanje itd..

Kot smo že omenili s kodami označujemo poleg risb tudi ostalo dokumentacijo. Kot so: kosovni sezname, tehnični opisi, kalkulacije, itd. V teh primerih pa si lahko namesto uvedbe posebne številke pomagamo s tem, da poleg številčne oznake izdelka, sestava itd. uporabimo še črke, ki nam povedo za kakšno dokumentacijo oz. dokument gre. (N.pr.: tehnični opis - T, kosovni seznam - S, kalkulacija - K, proizvodni nalog - P, režijski nalog - R, itd.).

(se nadaljuje)

ODZIV KRVODAJALCEV IZ
ELANA z dne 6. XII.

82 OSEB

20

LITROV
KRVI

SPLOŠNO O bilanci

delitev čistega dohodka

Jože Lipnik

V zadnji številki je bilo prikazano, kako ugotovimo čisti dohodek, danes pa bi se seznanili, kako delimo čisti dohodek.

Po predpisih morajo podjetja imeti pravilnike o delitvi čistega dohodka.

S pravilnikom mora biti določen način delitve čistega dohodka na sklade

in osebne dohodke. Naše podjetje je pravilnik sprejelo v letu 1961, dopolnitev pa je bila izvršena v letu 1962.

Namen pravilnika je, da se razdeli čisti dohodek tako, da se sredstva

namenjena za osebne dohodke in skupno porabo razdele v skladu z uspehi gospo-

darjenja, ki ga doseže podjetje s pri-

zadevanjem celotnega kolektiva ter, da se zagotovi sredstva za razvoj pod-

jetja.

Osnove za delitev ČD so faktorji, ki vplivajo na oblikovanje oz. doseganje

čistega dohodka. Pri tem pa se mora upoštevati tudi razmerje delitve ČD

na sklade in osebne dohodke v prejšnji dobi. Faktorji, ki vplivajo na formi-

ranje čistega dohodka so n.pr:

1/ opremljenost s sredstvi, to so osnovna in obratna sredstva;

2/ pogoji prodaje;

3/ gibanje stroškov proizvodnje in prodaje;

4/ pogoji v proizvodnji

5/ pogoji delitve dohodka med družbeno skupnostjo in podjetjem.

Osnovno merilo za delitev ČD je delitev v prejšnjem obdobju. N.pr.: za raz-

merje delitve ČD na sklade in osebne dohodke v letu 1962 je osnovne važnos-

ti razmerje delitve iz leta 1961. Če je delitev ČD na sklade in OD bila iz-

vršena v letu 1961 v razmerju

80 % za osebne dohodke

20 % za sklade

ne sme podjetje brez upravičenega razloga v letu 1962 deliti ČD v razmerju 85 : 15. Na pravico do različne oz. drugačne delitve, kot v prejšnjem obdobju, vplivajo predvsem faktorji, ki so navedeni v prejš. odstavku. Na podlagi teh faktorjev pa lahko pride seveda do tega, da se vnaša v sklade večji odstotek ČD kot pa v prejšnjem obdobju.

Navedeni faktorji vplivajo na razmerje delitve ČD v sledečem:

1/ opremljenost z obratnimi in osnov. sredstvi. Ocenjuje se višina sredstev na zaposlenega. Če n.pr. v letu 1962 odpade na zaposlenega 1,700.000.- sredstev, v letu prej, t.j. 1961 pa so znašala sredstva na zaposlenega 1,600.000, oz. za 6 % manj, potem se pri delitvi v letu 1962 mora povečati razmerje za sklade za 6 % (20 % x 6 % je 21,2 %). Delitev v letu 1962 bi tako znašala

78,8 % za osebne dohodke

21,2 % za sklade

2/ pogoji prodaje vplivajo na delitev ČD različno. V našem primeru moramo celo ločeno obravnavati prodajo na domačem tržišču in v izvozu. V izvozu je prodajna cena odvisna n.pr. od dosežene prodajne cene v ustrezni tuji valuti in pa od obračunske vrednosti deviznih sredstev. V letu 1962 je n.pr. obračunana vrednost dolarja nižja kot v letu 1961 in sicer: od 1. IX. 1962 1.140.- din, po 1. IX. pa 1.215.- din. Do leta 1961 pa je podjetje prejelo za dolar

1.264.- din. Po vsem razumljivo je, da obračuna vrednost dolarja bistveno vpliva na formiranje ČD in, da se taki vplivi pri delitvi tudi upoštevajo. Zaradi nižje obračunane vrednosti dolarja bo delež ČD za sklade v letu 1962 nižji kot v letu 1961.

Pri prodaji na domačem tržišču je spet za upoštevati ali je podjetje povečalo ali znižalo prodajne cene ali spremenilo prodajne pogoje. V primeru povečanja prodajnih cen in s tem povečanja dohodka, je to potrebno pri delitvi upoštevati in del za sklade ustrezno povečati.

Ni tu namen, da bi se naštevalo vse

vplive in faktorje pri delitvi ČD, je pa takih vplivov še več. N.pr. cene surovin, način obdavčitve dohodka, dosežena produktivnost itd. Najvažnejše merilo za razdelitev ČD med sklade in osebne dohodke pa je še vedno program razvoja podjetja in seveda potrebna sredstva zato. Nesmiselno bi bilo celotni ČD razdeliti v osebne dohodke in pri tem ne upoštevati potrebne sklade za razvoj podjetja. Vsako leto zapadejo v plačilo anuitete oz. obroki za invest. posojila za osn. in obrat. sredstva, kolektiv sprejme tudi program investicij, plan družb. standarda (stanovanja, menza, dotacije, šolanje kadrov), na kar vse se mora računati, ko se deli ČD.

nesreče.. nesreče..

1/ PLEVNIK Ljuba, delavka NK, zaposlena na del. mestu skoblanja lesa v telovadnem orodju je dne 16.11.62. podajala v skobelni debelinski stroj komade lesa za sani. Pri tem delu se je komad lesa zagozdil med valje stroja ter pritisknil poškodovanki kazalec leve roke ob delovno mizo stroja. VZROK: pomanjkanje poklicnih izkušenj. Je še v bolniškem staležu.

2/ NOVAK Franc, mizar KV, zaposlen v oddelku razreza lesa na del. mestu razžagovanje lesa na krožni žagi, je dne 19.11.62 hotel z dvigosa spustiti zloženo stojalo na tla. Pri tem se je dvigos zaskočil, zato je delavec s so delavko hotel ročno prevrniti zložaj lesa. Zaradi prevelike teže stojala je imenovanemu pritisknil desno roko ob rob dvigosa ter mu je poškodovalo. VZROK: Okvara na dvigosu. Izgubljeni 4 delovni dnevi.

3/ LEGAT Franc, mizar KV, zaposlen v oddelku telov. orodja na del. mestu obdelava lesa na strojih, je dne 17. 11.62. skupaj s sodelavcem hotel postaviti zaboj lesa na dvigos. Pri tem delu mu je zaboj pritisknil prst desne

roke ter mu ga poškodoval.

VZROK: nevaren način dela pri posamezniku.

Izgubljenih 8 delovnih dni.

4/ ŠLIBAR Avgust, mizar KV, zaposlen v oddelku alu. smuči, je dne 22.11. 62. na stopnicah v obrat družbene prehrane nerodno stopil ter si pri tem spodvil desno nogo v gležnju. Ker mu je noga začela otekati je moral k zdravniku.

VZROK: ni osebnega faktorja.

Je še v bolniškem staležu.

5/ VIDIC Matevž, delavec NK, zaposlen na del. mestu lepljenje lesa, je dne 26. 11. 62. vrtal luknje za pritr-dilno vijake na sankah. Pri tem delu je sodelavec podal imenovanemu ročni elektr. vrtalni strojček, ki je prost-viseč pritrjen na stropu. Poškodovanc je visečo napravo nespretno pri-jel ter si zasadil konico v zapetje leve roke.

VZROK: Nespreten način dela.

Izgubljeni 3 delovni dnevi.

Bojan Zajc

VODNI SPORT in plastika

ing. Natan, Bernot

Plastični kanu francoske dvojice Neuve-Paris, zmagovalcev IV. svetovnega prvenstva v kajak slalomu leta 1955 v Tacnu, je bil prvi plastični čoln, ki je do tedaj sodeloval na svetovnih prvenstvih. Izdelan je bil iz poliestra in steklene volne. Vsi ostali čolni so bili stare ustaljene gradnje; Kanuji leseni, prekriti s platnom, kajaki pa zložljivi iz lesenega ogrodja in gumijaste prevleke. Najbolj renomirana tovarna za izdelavo športnih rekvizitov v Evropi Klepper je takrat nudila tržišču svoj novi izdelek, zložljivi kajak za slalom, v katerem je tekmoval zmagovalec v kategoriji F-1 Nemeč Holzbauer. Tudi ostali nemški tekmovalci so bili opremljeni s tem vrhunskim proizvodom tovarne Klepper. Vendar pa kljub uspehu, ki ga je novi čoln dosegel z osvojitvijo svetovnega prvenstva v svoji kategoriji, Klepper ni dosegel pričakovanega uspeha. Dopršen del tekmovalcev in ostalih udeležencev je začelo premišljevat o čolnih iz plastičnih snovi in verjetno tudi sam gospod Klepper, ki se je prvenstva osebno udeležil. Namesto, da bi si z novim uspešnim modelom utrdil svoj primat med producenti rekvizitov za športe na vodi, na področju, kjer je bil do tedaj popoln suveren, je morel začeti premišljevat o poliestru, novem materialu, ki lahko temeljito spremeni strukturo tržišča in z lahkoto omaje položaj podjetja. Klepper kot eno prvih tovrstnih podjetij v Evropi si je pridobil današnji svetovni ugled predvsem z zložljivimi kajaki.

Prednosti plastičnih snovi so hitreje vplivale na razvoj te športne panoge, kot bi si bilo mogoče takrat misliti. Že čez dve leti, leta 1947. na svet. prvenstvu v Zah. Nemčiji, sta bili kompletni francoski in švicarski reprezentanci opremljeni s plastičnimi kanuji, in kar je bilo še bolj presenetljivo, pojavil se je tudi prvi kajak iz poliestra. Kajakaši so do takrat tekmovali samo v zložljivih kajakih v kategoriji F-1. Da je bil kajak zložljiv, je bil tudi pogoj na tekmovanju. Morda je bil zato prvi nezložljivi kajak iz poliestra, ki so ga prinesli s seboj švicarski tekmovalci, še toliko bolj revolucionarna ideja. Jasno je, da niso računali s tem, da bi v njem tekmovali, imeli so ga samo za trening. V njem so si lahko na treningu privoščili vse mogoče atrakcije brez strahu za čoln, kjer bi sicer klasični zložljivi kajak že zdavnaj odpovedal. Na naslednjem svet. prvenstvu v Ženevi so se Švicarjem in Francozom pridružili še Avstrijci, Čehi in Nemci, dokler niso na zadnjem svet. prvenstvu v Dresdenu v starih lesenih čolnih sodelovali samo še Jugoslovani.

(se nadaljuje) 12

LESNI STROKOVNJAKI V SRBIJI

(nadaljevanje)

Jože Rezar

Čeprav smo drveli s precejšnjo hitrostjo, smo na kraj prispeli z dveurno zamudo. Že pred mestom nas je pričakal direktor tovarne "14. oktober", prisedel v avtobus in nas pospremil v tovarno, ki stoji na periferiji mesta. Prišli smo tja že po 14 uri, tako, da smo si lahko ogledali le prostre, strojni park in izdelke. Tovarna se pretežno ukvarja le z izdelavo kuhinjskega pohištva. Kolikor smo lahko videli, še ni prešla na industrijski način izdelave. Predmeti so izdelani iz smrekovine in delno iz vezanih plošč. Oblikovno so izdelki kar dobro opremljeni, toda velike preglavice jim dela nezadostno posušen les. Imajo samo majhno kovinsko sušilnico, kar pa zaradi premajhne zmogljivosti ne zadostuje potrebam. Tako tudi nimajo sušilnih lop, da bi s tem omogočeno naravno sušenje in da bi razbremenili umetno sušilnico in odpravili ozko grlo v proizvodnji. Težave v proizvodnji pa imajo tudi z delovnimi prostori. V sled tega so se odločili, da poleg stare stavbe zgradijo nove prostore.

V pogovoru s predstavniki podjetja, odkod sredstva za gradnjo nove tovarne so nam pojasnili, da vsa podjetja v občini vlagajo določen procent sredstev v poseben sklad občini in tako s temi sredstvi, ki jih je letno cca 700 milj. gradijo, ustvarjajo, kolikor narekujejo potrebe. Na kraju samem so nam dejali, da tak sklad do sedaj še nimajo nikjer v državi.

Po končanem ogledu smo se odpeljali na kosilo v 16 km oddaljen turistični kraj "Sičevatsko klisuro". Tu so nam pripravili obilno kosilo. Tako kot

drugod, tako tudi tukaj smo izrabili čas za izmenjavo raznih mišljenj, izkušenj itd. Od tu smo kmalu odbrzeli naprej proti vzhodu. Pot nas je vodila preko hribov v okoli 70 km oddaljen Pirost. Kraj leži blizu bolgarske meje in je važen tranzitni kraj med vzhodom in zahodom. Čeprav smo tudi tja prispeli z zamudo, so nas pričakali predstavniki tovarne "Stare planine" in "Poleta". Popeljali so nas v planinsko postojanko nad mestom, tako imenovano "Scarone vode". Tu smo prenočili in se naslednje jutro vrnili v mesto. Pri večerji so predstavniki teh tovarn v pogovoru z nami pripovedovali o nastanku tovarn, o njihovem razvoju in perspektivi. Vzrok temu, da so se tovarne razvile v tem kraju je ta, da imajo v bližini ogromne zaloge surovin. Poleg omenjenih so se v Pirostu razvile še tekstilna in gumarska industrija.

Tovarna "Stara planina" izdeluje furnir in vezane plošče. Poizkusno se ukvarjajo s takoimen. plakoral ploščami. Tovarna je popolnoma nova. Tako imajo tudi stroj. park nov. V tej tovarni imajo idealne pogoje dela, saj je najboljše urejena tovarna; kar sem jih videl na potovanju po Srbiji. Tovarna "Polet" izdeluje radijske in televizijske omarice za tovarno RR v Nišu. Vezane plošče dobiva iz sosednje tovarne. Pri izdelavi teh tudi ni do prišli še na industr. izdelavo in to največ zaradi zastarelega strojnega parka. Te omarice lužijo, nato lakirajo in končno polirajo. Vendar nekaj predmeto še ročno obdelujejo, ker nimajo zato še ustreznih strojev. Popeljali so nas v tovarno gumijastih izdelkov "Tiger".

DANES MI JUTRI VI! KOLO SREČE SE VRTI.....

(nadaljevanje)

Ivan Kavčič

Te prve zapornike so Nemci proti koncu meseca junija 1941 prepeljali v gimnazijsko poslopje v Šentvidu pri Ljubljani, odkoder so jih preselili na Hrvaško in Srbijo. Srbi in Hrvati so jih bratsko sprejeli v svojo sredo in skupno z njimi delili slabe čase okupacije, pri tem verujoč v zmagajo pravice. "Vlaki bratstva" skrbe za to, da se ti težki časi in prijateljstvo ne pozabi.

Po preselitvi prvih jetnikov so se pričeli polniti prostori bivše kaznilnice s komunisti, z ujetimi partizani, simpatizerji OF in drugimi, ki so se zdeli nevarni velikemu rajhu. Ustanovili so posebno sodišče za komuniste, ki je bilo sestavljeno iz vodilnih funkcionarjev nacizma. Na čelu vsega tega pa sta bila zloglasna "gaulajter" Kučera in general-lajtnant Rössener, ki sta brez obzirno podpisovala smrtne obsodbe, pregone v zloglasna koncentracijska taborišča s celicami smrti. S tem so pričele Begunje preživljati najbolj strahotno dobo svojega obstoja.

Jasno je bilo, da je nasilje okupatorja rodilo odpor širokih množic ljudstva. Že pred vojno se je delavstvo na Gorenjskem združeno bojevalo za svoje pravice, tako, da jih pretakla vojna ni našla nepripravljenih. Prišel se je boj za življenje in smrt. Po gozdovih so se zbirali partizani in pričeli napadati Nemce. Prva bitka je bila že 8. avgusta 1941 na Jelovici. Nemci so bili presenečeni nad tem nenadnim uporom in napadi partizanov. Za zadušitev teh napadov in uporov so se posluževali najhujših ukrepov. Množično so pričeli streljati talce in to na mestih partizanskih sa-

botraž in napadov. Ta svoja dejanja so razglaševali na letakih, ki so jih lepili po vseh krajih Gorenjske, kot opozorilo ljudstvu. Streljanje talcev, požiganje vasi, selitve prebivalcev pa je rodilo še večji odpor ljudstva, ki je pričelo množično podpirati Osvobodilno fronto in partizane. S povečanim odporom partizanov in ljudstva, pa so se večale aretacije pripadnikov in simpatizerjev OF in so se s tem vedno bolj polnili prostori kaznilnice.

O mukah, ki so jih prestajali v taborišču zaprti jetniki ne bi govorili, ker o tem dovolj zgovorno in z dokazi govori muzej NOB, ki je namješčen v bivših celicah smrti ter množična grobišča talcev na dvorišču graščine in v Dragi ter širom naše domovine. Pričelo se je peto leto krvave vojne in z njim se je pričelo bližati svoboda, ker nacistični vojni stroj ni potenciral je bil razbit in na vseh bojiščih na umiku. Partizanski bataljoni, čete, divizije so se pričele koncentrirati po dolinah in pričeli z likvidacijo raznih sovražnih oporišč.

Kokrški odred je bil v pripravnosti v dolini Drage. Komandat Janko Prezelj Stane in funkcionarji komiteta ZK Begunje so bili v stalnih stikih. Tovaršica Šenkova je bila parlamentarka pri pogajanjih za vdajo Nemcev v kaznilnici. V smrtni nevarnosti in neustrašena je posredovala pri Nemcih, da se vdajo, t.j., da polože orožje in izroče ključe od zaporov pod pogojem, da se nobenemu jetniku ne bo ničesar zgodilo.

(se nadaljuje) 15

PRAVILNO DIHANJE

JE TUDI

VAŽNO

Iz "Annabelle" prevedel Rudi Stroj

Življenje začne s prvim dihlaajem. Često se mora ta prvi dih novorojenčka izsiliti. Za pozdrav prihoda na naš komični svet prejme novi zemljan par žlahtnih na svoje nežne obline, ki bodo par dni zatem polne poljubčkov srečne mamice. Bilo z ali brez udarca, je prvi jok ali krik pri porodu od vseh prisotnih sprejet z zdihlaajem olajšave.

Tudi kadar se bliža konec življenja igra dihanje zopet odločilno vlogo. Vsakdo, ki je v skrbeh nad življenjem ljubljenega svojca ali človeka, zaskrbljeno posluša vsak njegov dihlaj. Je li normalen ali slab? Pravilen ali nereden? Če izostane samo za nekaj minut, je z bivanjem na zemlji konec. Zdravnik izda mrliški list.

V zadnjih letih se je sicer poedinim zdravnikom posrečilo ljudi, katerim je dih par minut zastal, ponovno priklicati v življenje. So pa to redki slučaji in so kot taki občudovani kot medicinska senzacija. Obstojajo pa tudi takoimenovani - navidezni mrličji, ki še živijo, čeravno zdravnik pri preiskavi ni našel pravega znaka življenja več. No tudi ti slučaji spadajo med velike izjeme in nastopajo mnogo bolj redko, kot se to sicer na splošno misli.

Narava skriva polno skrivnosti, ki jih človek kljub častihlepju in nagnu raziskavanja ni v stanju dognati. Ali se mu bo to kdajkoli posrečilo?

Naravno je, da človek ne more živeti samo od zraka, ali ta igra znatno večjo vlogo kot bi marsikdo mislil. Telo

je v stanju do 21 dni preživeti brez hrane, brez dihanja pa le par minut. Pa veddar se posveča hrani mnogo več pažnje, kot pa dovajanju zraka.

Večina odraslih ne diha pravilno. Ljudje so skozi čas to pozabili in si domišljajo, da bo telo samo od sebe - kljub nenaravnim naporom, ki so mu večkrat podtaknjeni - dovod zraka pravilno reguliralo. Šele kadar začne primanjkovati sape, šele tedaj začnemo ukrepati. Z vzdržljivostjo, energijo, dieto in zdravniškim zdravljenjem stopamo tedaj v borbo. Ali je potrebno, da je tako daleč naše spiznanje, da je pravilno dihanje življensko važno? Dojenček kriči često po cele ure vzdržljivo in glasno, ne da bi to majhnemu telescu škodilo. Mnogi odrasli to niso v stanju izvesti, ker bi jih povsem izčrpalo. Marsikateri vitki Veneri že pri najmanjšem naporu izostane dih, čeravno bi tako rada zadržala za sebe zadnjo besedo. In kako često mora na stopnicah kot riba - po seči za zrakom. Nekoliko hitrih korakov zadostje, da ostane brez sape, traja pa zatem gotov čas, da se dihanje ponovno normalizira. Koliko žena v najboljših letih toži na motnjah v krvnem obtoku in utrujenosti, ki jim zavirajo veselje do življenja in hrome delovno moč. Zaradi naše površnosti ali lenosti telesu ne dovoljamo potrebne in dovoljne količine kisika, da ostane zdravo in odporno.

(se nadaljuje)

mg

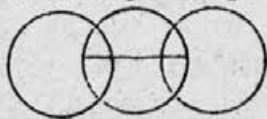
Sem vnet reševalec križank, priobčenih v našem listu. Ker večkrat nisem uverjen o pravilnosti mojih rešitev, ali le-te sploh ne najdem bi rad primerjal svojo z objavljeno rešitvijo, v sledeči številki, a žal mi to ni vedno mogoče, kajti največkrat iščem zaman tozadevno objavo. Verjetno nisem edini, ki bi želel prepričati uredništvo, da če že priobči križanko, naj nudi bralcu tudi ustrezno, pravilno rešitev; prostor za to je malenkostan in se bo pri količkaj dobri volji gotovo našel. Torej prosim: v bodoče vedno objavljajte poleg dobitnikov nagrad tudi besede križank.

Sedaj pa k našim nalogam :

Tov. Valjavec sprejema novega nameščenca. Da bi med več kandidati imel lažje izbiro jim zastavi sledeče vprašanje: "Tovarna Elan proda dva para smuči, vsak par za ceno 29.700.-din. Pri prvem paru je zaslužila 10% , drugi par pa je prodala s 10% izgubo. Kaj mislite, je tovarna pri tej prodaji kaj zaslužila, ali je imela celo izgubo?" Kako bi Vi odgovorili na to vprašanje?

2/Če deliš neko sodo število s 4 in pomnožiš ostanek pri deljenju s 7 boš zopet dobil prvotno število. Katere število je to?

3/Naslednji lik zariši v eni potezi, ne da bi svinčnik dvignil in ne da bi ponovno vlekel po že potegnjeni črti.

Rešitev nalog iz zadnje številke:

1/ Polž, ki leze za dan 4 m visoko, a

preko noči zarkne za 3 m nazaj, pridobi na višini dnevno samo 1 m in bi tedaj rabil 11 dni, da bi prilezel na vrh 11 m visokega droga. Vendar temu ni tako! Že 7 dan je bil polž samo še 1 m pod vrhom, zadržal je 3 m navzdol, a je 8 dan zvečer prilezel na vrh.

2/ Tov. Polenčič je sicer vposlal to nalogo, vendar rešitve ne. Zato ga prosim, da v slučaju, če naši varianti ne bi bili pravilni, to sporoči. Jaz sem zadevo takole skombiniral: Nedolžno dekle, ki se je po preteku enega leta vrnila iz inozemstva z dvema svojima otrokoma, a ni rodila dvojčkov, je verjetno rodila trojčke in je eden umrl, ali pa celo četvorčke in sta dva umrla, z dvema pa je prišla domov. Obstoja pa še možnost, da se je, še vedno nedolžna vrnila, le v tujini je posvojila dva otroka in jih kot svoja prinesla s seboj.

3/ Gospodinja je pri zadnjem nakupu izdala $1/3$ vsebine denarnice. Ostali so ji $2/3$, t.j. omenjenih "8 kovačev". Pred njenim zadnjim nakupom je bilo v denarnici 120 din, ki tudi predstavljajo $2/3$ denarja pred drugim nakupom. Tedaj je imela v denarnici 180 din. Teh 180 din je zopet $2/3$ od 270 din, kolikor je imela, ko je odšla na trg. Ostalo ji je "8 kovačev" in je torej izdala pri nakupovanju 190 din.

4/ Če ena in pol kokoši zleže v enem in pol dnevu eno in pol jajca, zleže 12 kokoši, t.j. 8 krat več kokoši tu di 8 x več jajc. 12 kokoši zleže torej v enem in pol dnevu 12 jajc.

5/Četverokotnik, katerega lahko s premico razdelimo v 3 trikotnike ima sledečo obliko:) glej ob naslovu)

R- r

HOKEJ - Jeseniški hokejisti so bili v novembru na 14 dnevni turneji po Češki in Avstriji. V tem času so odigrali 7 prijateljskih tekem in sicer 5 s Čehi in 2 z Avstrijci. Vsa srečanja so izgubili. Toda s tem ne smemo trditi, da gostovanje ni bilo uspešno saj so igrali z močnimi nasprotniki, in povrh tega še brez treninga na ledu. Na Jesenicah pa smo sedaj v tem času lahko gledali že 2 mednar. tekmi. Obe sta se končali z zmago Jeseničanov. Zlasti vredno je omeniti srečanje z KAC-om, za katero lahko trdimo, da je bila res odlična igra. V nasprotnikovem голу pa smo imeli priliko videti enega najboljših vratarjev na svetu Palwerja. Rezultati hokejskih tekem:

Jesenice-Küzbühl	7:6
Jesenice-K A C	7:5
Jesenice-Kranj.gora	7:5
Partizan- KAC	2: 12
Ljubljana-Küzbühl	4 : 2
Ljubljana-Kranj.gora	6: 3
Ljubljana-KAC(mlad.moštvo)	4:4
Ljubljana-Ackers(Švedska)	6:6

SMUČANJE - Prve smučarske tekme na Zugspitze v veleslalomu. V ženski konkurenci je zmagala Nemka Barbie Henneberger. Pri moških pa je zmagal Helmut Haas(Avstr.).

SLALOM NA ČRNEM VRHU- Jeseniški smučarji so imeli prvo meddruštveno tekmo v slalomu. Rezultati: Člani: 1.Čop, 2. Detiček, 3. Čop in 4. Lakota.

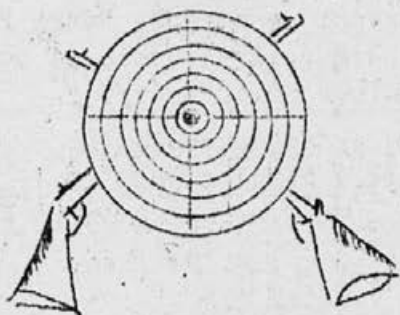
SKAKALNE TEKME V LJUBLJANI- Po večdnevnem treningu, katerega so imeli naši skakalci so za zaključek izvedli še pregledno tekmovanje naših najboljših skakalcev. Rezultati: 1. Jemc(Bled), 2.Zajc(Jesenice) 3. Nahtigal(Ljublj.).

VELESALOM NA POHORJU- Tudi na Pohorju so bile prve smučarske tekme v počastitev praznika" 29. november" Proga je bila dolga 2000 m z 31 vrati. Rezultati: Člani- 1. Vogrinc, 2. Skudnik, 3. Lebe, 4.Pustoslemšek, 5. Zmagej. Članice- 1.Vogrinc in mladinci- 1. Lovrenčič.

PODELITEV PLAKET "BRANKA ZIHERLA" - Kakor vsako leto, tako so tudi letos na dan "Republike 29. novembra" podelili plakete najboljšim športnikom Slovenije. Končna razvrstitev za to tekmovanje je taka:

1. Miro CERAR(telovadba)
2. Ivo DANEU (košarka)
3. Božo JEMC (smučanje)
4. Jože ŠEBENIK(kolesarstvo)
5. Janez TERAN(namizni tenis)
6. Draga STAMEJČIČ (atletika)
7. Franc ČERVAN (atletika)
8. Edvard VECKO (namizni tenis)
9. Franc ŠKERLJ (kolesarstvo)
10. Leo GROM (kegljanje)

SVETOVNO PRVENSTVO V KOTALKANJU- Na svetovnem prvenstvu v kotalkanju na Floridi je jugodlov. mešani par Katjuša Derenda- Franek Klemenč v zelo hudi konkurenci zasedel 6. mesto, medtem , ko sta Tjaša Andre-

Peter Peršin dosegla 10. mesto. V tekmovanju posameznikov je Katjuša Derenda zasedla v zelo močni konkurenci 10. mesto.

BOKS

V Beogradu so na dan "Republike" tekmovali najboljši jugoslovanski boksarji za znano trofejo "zlati rokavico". To je letos osvojil Mitrović, član beograjskega Partizana.

Oto Mencinger

šahovski

BRZOTURNIR

Aktiv LM "Elan" je priredil v soboto dne 1. decembra 1962 strelsko tekmovanje, ki je bilo v počastitev 29. novembra - dneva republike.

Nastopilo je 25 tekmovalcev.

1. RESMAN Andrej	78	krogov
2. KOCJANČIČ Slavko	74	"
3. MENCINGER Oto	73	"
4. DOBIDA Franci	73	"
5. KOSMAČ Janez	72	"

SMUČARSKI KLUB

VABI VSE LJUBITELJE BELEGA ŠPORTA V
PODJETJU ZA VPIS V ČLANSTVO

- v teh dneh se je pričel smučarski tečaj za člane in članice. Vodita ga Mulej Tine in Cvenkelj Franci.

- Vzporedno s tem se na Gori pripravlja proga za Obč. smučarsko prvenstvo.

O. M.

ZAJC BOJAN	-	×	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	9.-10.
RESMAN ANDREJ	-	1	×	½	½	0	0	0	0	1	0	3	7.
KOPAČ TOMAŽ	IV.	1	½	×	1	0	0	1	½	1	1	6	III.
BIZJAK ANTON	-	1	½	0	×	0	1	1	0	1	1	5½	4.-5.
PRESTERL JOŽEF	III.	1	1	1	1	×	1	1	1	1	1	9	I.
JERALA VINKO	IV.	1	1	1	0	0	×	1	1	1	1	7	II.
BIZJAK CIRIL	IV.	1	1	0	0	0	0	×	1	1	½	4½	6.
KOSMAČ JANEZ	-	1	1	½	1	0	0	0	×	1	1	5½	4.-5.
ŠIVIĆ MILAN	-	1	0	0	0	0	0	0	0	×	0	1	9.-10.
DOBIDA FRANC	-	0	1	0	0	0	0	½	0	1	×	2½	8.

odigran 27. novembra 1962

NOVOLETNA KRIZANKA

1		2	3	4	5	6	7		○	8	9	10	11	12	
	V	13						○	14					○	
15	16	S	17				○	18					T	19	
20		21	E	22			23					E	24		
25			26	M	27						L	28			
29				30	R	31			○	32					
33		○	34		35	E	36		V	37				○	
	○	38				39	Š	○	40					○	41
○	42						N	E	43				○	44	
45						○	46	47	V	48			49		
50					N	51			52	A	53				
54				Č	55				56	L	57				
58			E	59						60	C	61			
62		R	63						○	64	65	E	66		
	S	67						○	68			69	M		
70							○	71							

VODORAVNO : 1. 31.december, 8 tekmovalac zim.športa, 13. mesto v Hercegovini, 14.opijanjena,opita, 15. mera za površino, 17.znani jugosl. igralec namiz.tenisa, 18.vez-okova, 19. plavalni klub, 20. strelno orožje, 22. neka, 24. šahov.mojster starejše generacije, 25. jug. reka, 27. levičarji, levoroki, 28.igra na srečo, 29. skladišče, 31.poškodba teleasa, 32. srb. mož. ime, 33. T.Č., 34. nasprotno od vojne, 36. izraz pri kartanju, 37. plakat, lepak, 38.biv. kralj Egipta, 40. dan v tednu, 42. glavni v ZDA, 43. punt, vstaja, 44. Titov Veles, 45. domači praznik na kmetih, 46. enaka soglasnika, 48.

20

ovalat, 50. operni spev, 51.ločila, 53. ugrabljeno(hrvaško), 54. naše pristanišče, 55. nog.klub I.zv.lige, 57. najmanjši delec snovi, 58. P.J.S., 59. 1 januar, 61. to(srbhr.) 62. oznaka nemških morilskih enot, 63. naša reka, 64. SSB, 66. Ivan Babič, 67. zbodljivka, 68. kuhinj. pripomoček, 70. mesto na Filipinih, 71. mednarodna detektivska org.

NAVPIČNO :

1. nemi igralci v filmih, 2. ljudska mladina, 3. kovanje(narobe), 4. ind. mesto v Nemčiji (fonet.), 5. pok, 6. ladja za prevoz tekočin, 7.kvantaški izraz(narobe), 8. prepiri, nesoglašja, 9. popular.ital. pevka popevk, 10. lopa, 11.dalmat.vprašal.

12. predstojnik-univerze, 14. gradb. material, 16. znan jug. pevec popevk, 18. moško ime, 19. majhna rečica, 21. opal-brez 0, 23. Ober, 24. iz njega delajo cigarete, 26. planina blizu Sarajeva, 28. človeka, ki se bavita z literaturo, 30. signal, 32. mesto v Makedoniji, 35. osnovne surovine, 37. nasprotno od grdo, 38. moško ime, 39. oziralni zaimek, 40. avtomobilska oznaka Pule, 41. sodobno prevozno sredstvo, 42. država v Aziji, 44. roparji, 45. gorovje v Rumuniji, 46. potomca, 47. čer, večji kamen, 49. 365 dni, 51. tovarna piva (srbohrv.) 52. žensko ime (množina) 55. odonil brez 0, 56. voda in moka pomešano (narobe), 59. glasbeni znaki, 60. niso široke (fonet.), 63. Bad (narobe), 45. nočno zabavišče, 67. močna igralna karta (narobe), 68. kratica na pismih, 69. časopisno podjetje.

Sestavil Matjašič Lado

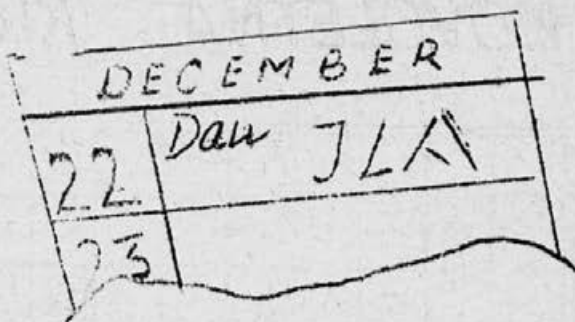
križanke iz prejšnje številke

REŠITEV <

1. Dnje. prodzeržinsk
2. real-marabu-rima
3. amz - H - selo -a - tur
4. mi - mao- sa - srd - ki
5. a - Vanda - sšala- č
6. prijetno zabavo
7. h - tnala - slika - u
8. os - ena - rh - pja - im
9. pek - G - poet - A - oko
10. Elan - Rudjer - eter

NAGRADE :

1. Nagrada 600,- din : GAŠPERŠIČ Ljudmila
2. " 300,- din : JENSTERLE Marija

PERSONALNE NOVICE

V novmebru se je zaposlila :

JUNŠA ROZALIJA - trg.pomoč.KV na delov. mestu mater.knjigo. v sklad.gotov.izd.

V novembru so zapustili podjetje:

VRTAČNIK ing. Oleg- po sporazumu na lastno željo zaradi zaposlitve v drugem podjetju

BRATKOVIČ Martin - na lastno željo po sporazumu zaradi preselitve v drugi kraj

PRISTAVEC Alojz - odhod v JNA

CEMLIČ Ivan po sporazumu na last.željo zaradi zaposlitve v drugem podjetju.

Stanje delov.sile 30. novembra 1962

Vseh zaposlenih v red.de.ovnem razmerju 454 od tega 243 moških in 211 žensk

vajenci : 3 moški

V začasnem delovnem razmerju:4

od tega 2 moška in 2 ženski.

V dopolnilnem ali honorarnem delovnem razmerju : 4 moški

Poročila se je :

POHAR MIRA - delavka v smučarskem oddelku. Njej, kakor tudi njenemu zakonskemu drugu i s k r e n o čestitamo in jima želimo mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenski poti .

moda IN SMUČANJE

Sport je lepa reč in prav gotovo zelo zdrava, toda res pravo veselje nam dela šele tedaj, če smo zanj tudi dobro in pravilno oblečeni. Športna oblačila so podvržena predvsem tradicionalnim pravilom in nimajo namena, da bi bila samo lepa. Morajo biti predvsem praktična. In ta "praktičnost" je a leti izoblikovala različne tipe športnih oblek, med katere se čedalje bolj utihotaplja tudi moda.

Zdaj smo vajeni za to, da se barve pred snežno belim ozadjem žive in vesele. Največjo izbiro med barvami imajo seveda volneni puloverji, ki so vsako leto bolj grobo pleteni, debelejši in daljši. Najpogostejši je klasičen izrez v obliki črke V ali visok, zavihan ovratnik, vzorci pa so najrazličnejši.

Hlače so krojene tako, da lahko neovirano smučamo, ne da bi se bali, da bi nam pri prvi kristjanji popokali sivi. Najbolj praktične so raztegljive tkanine lastex in helanca. Prevladujejo pa predvsem pastelne barve hlač.

Važno poglavje garderobe so vsekakor čevlji, ki morajo biti čim udobnejši in čim bolj nepropustni. Od njih je odvisno zdravje, dobra volja in dober smuk.

Anorak ali vetrojni jopič mora biti krojen udobno in ravno z dovolj širokimi vsi timi rokavi, ki omogočajo vse gibe. Jopič naj bo iz impregniranega enobarvnega ali vzorčastega popelina ali pa, križasto prešit in podložen nylon.

In zdaj drage bralke samo še kratak seznam najpotrebnejše garderobe za kratke zimske počitnice: tričetrtski toplo podložen športni jopič, smučarske hlače, anorak s kapuco, grobo pleten pulover, volnena čepica in šal, podložene rokavice, dobri gojzerji, tople volnene nogavice, toplo tanko volneno ali helanca perilo, raztegljive hula-hop nogavice, čerlažji in tanko pleten pulover.

Za apres-ski t.j. za ure po smučanju pa boste rabile: apres-ski polvisoke čevlje ali tople copate, pisano ruto ali šal, karirasto bluzo, gladko enobarvno jopico s pulijem, enobarvne ali vzorčaste apres-ski hlače iz volne ali črtastega žameta, lahko tudi široko krilo in malo dekoltiran pulover za večer in raztegljive barvaste nogavice.

Naj vas sedaj ne prestraši dolžina seznama. Najvažnejši je prvi del; drugi je za daljše počitnice in ga je mogoče kombinirati z oblačili, ki jih nosite vsak dan in so torej že v omari.

eka

anketa

Čas je že, da bolj masovno zveemo od naših bralcev mnenja in predloge o pisanju v " NAŠI SMUČINI ".

Odgovorite nam iskreno na naslednja vprašanja: (neodgovarjajoče črtati).

1/ Ali berete " Našo smučino " ? (da, ne)

2/ Ali berejo " Našo smučino " tudi svojci ? da, ne (Če da - koliko _____)

3/ Kaj vam v njej ugaja ? (kratek opis) _____

4/ Kaj vam v njej ne ugaja ? (kratek opis) _____

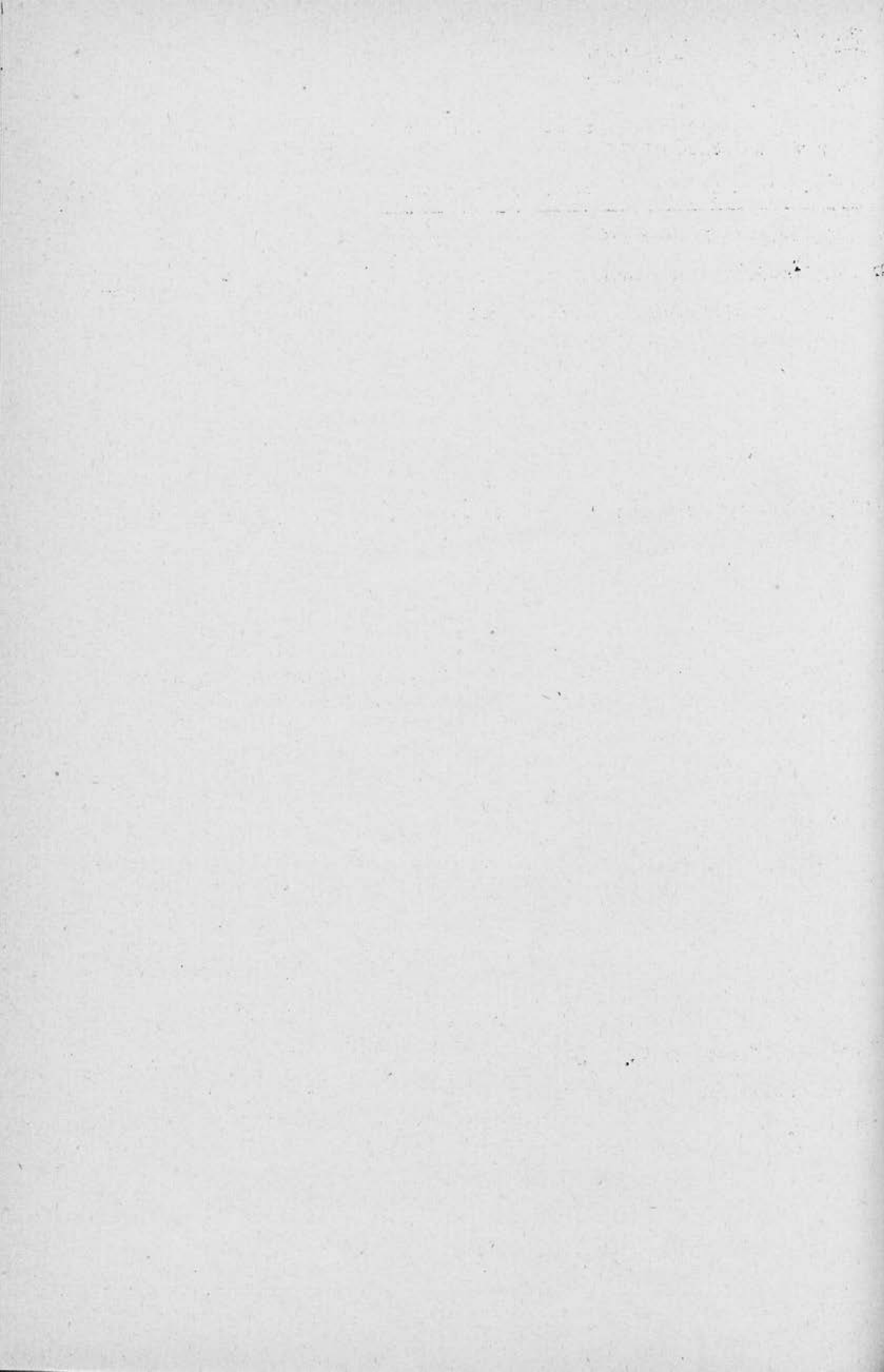
5/ Ali vrši naš list tisto poslanstvo, čemur je namenjena ? da, ne

6/ Zakaj ? (kratek opis) _____

7/ Kaj priporočate ? _____

Pričakujemo od Vas vseh da boste v anketi sodelovali. S tem pomagate dvigniti kvaliteto lista. Anketa je anonimna - je ni treba podpisati. Oddajte anketne liste pri svojih poanterkah ali v nabiralnike " Naše smučine " .

Uredništvo

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročita nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževavce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovavkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!